

Lekcja

Temat: Świat w erze globalizacji.

W GLOBALNYM ŚWIECIE

Sprawdź skąd pochodzą ubrania, które masz na sobie. Wypisz nazwy krajów na kartce, a następnie zaznaczcie je na mapie świata. Zastanówcie się, dlaczego tak popularne są u nas ubrania uszyte wiele kilometrów stąd!

ŚWIAT ZROBIŁ SIĘ MNIEJSZY

Świat bardzo się skurczył w ostatnich dziesięcioleciach. Informacje z dowolnego miejsca na ziemi docierają do nas w mgnieniu oka poprzez telewizję i Internet, ludzie coraz częściej migrują między krajami i kontynentami, towary, które kupujemy pochodzą z różnych zakątków globu. Ludzie żyjący w odmiennych społeczeństwach noszą podobne, modne ubrania, słuchają muzyki tych samych artystów, często jedzą potrawy pochodzące z innych części świata – np. spaghetti, kebab i sushi. Są to skutki kilku procesów.

Po pierwsze, **obniżenie kosztów transportu** ułatwia przemieszczanie się i przewożenie produktów.

Po drugie, pojawiły się nowe, **szybsze metody przekazywania informacji i komunikowania**.

Po trzecie, na zbliżenie ludzi pozytywnie wpływa **współpraca pomiędzy państwami**, które coraz rzadziej walczą ze sobą, a coraz częściej działają wspólnie.

Globalizacja to procesy zmian w społeczeństwach i gospodarkach, których skutkują tym, że ludzi z różnych regionów świata coraz więcej łączy.

Globalizacja oznacza, że z roku na rok wymieniamy między sobą więcej towarów, informacji, więcej podróżujemy i współpracujemy przy rozwiązywaniu wspólnych problemów. Globalizacja oznacza, że coraz częściej mamy do czynienia z **globalnymi współzależnościami**.

SZUKAMY DOWODÓW:

Zapoznajcie się z poniższą tabelą. Na jej podstawie w parach wypiszcie na kartkach jak najwięcej dowodów na swoje własne powiązania ze światem. Podzielcie je na cztery główne kategorie, jak w tabeli. Sprawdźcie, jakie oznaki znaleźli inni!

Polityka	Gospodarka	Kultura i społeczeństwo	Środowisko naturalne
<ul style="list-style-type: none"> - prawie wszystkie kraje świata są członkami ONZ, która koordynuje współpracę w wielu obszarach; - większość krajów bogatych przeznacza specjalne fundusze na wsparcie rozwoju w krajach Południa; - w wielu państwach toczą się konflikty wspierane lub inspirowane przez inne państwa (np. przez sprzedaż broni rebeliantom); - 	<ul style="list-style-type: none"> - większość dóbr, które kupujemy na co dzień (ubrania, komputery, zabawki) produkuje się w innych krajach; - duża część żywności, którą spożywają Polacy (ryż, cytrusy, kawa, herbata) pochodzi z krajów Południa; - do produkcji naszych telefonów komórkowych i innych urządzeń zużywa się prawie 30 metali – większość z nich pochodzi z Afryki, Ameryki Południowej i Azji - 	<ul style="list-style-type: none"> - elementy różnych kultur „przenikają” przez granice – jemy kebab, słuchamy amerykańskiej i hinduskiej muzyki, zachwycamy się mangą; - ludzie stale przemieszczają się w poszukiwaniu pracy, bezpieczeństwa lub po prostu na wakacje; - dzięki internetowi wszyscy staliśmy się odbiorcami i twórcami informacji w sieci, do której ma dostęp co czwarty człowiek na Ziemi; - 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany klimatu wpływają na życie ludzi na całym świecie, choć CO2 emitują głównie państwa bogate; - w wyniku działalności wielkiego przemysłu (i producentów napojów) kurczą się zasoby wody pitnej dostępne dla zwykłych ludzi; - lasy tropikalne, które dostarczają tlenu, wycinane są dla celów przemysłowych; - .....

Często wydaje nam się, że globalne współzależności to abstrakcyjne pojęcie, jest to jednak fragment naszej codziennej rzeczywistości. Można je porównać do sznurków, które łączą ze sobą odległe miejsca. Koniecznie trzeba pamiętać, że po obu ich stronach znajdują się **zwykli ludzie** – my, jako konsumenci i użytkownicy produkowanych dóbr, wyborcy, czytelnicy oraz pracownicy fabryk, w których powstają nasze ubrania i sprzęt, pracownicy kopalń, ludzie, którzy migrują z powodu zmian klimatu.

Pozytywne strony globalizacji	Negatywne strony globalizacji
<p>Możemy łatwiej przemieszczać się między krajami.</p> <p>Transfer nowoczesnych technologii</p>	<p>Coraz więcej osób musi opuszczać swoje kraje z powodu konfliktów wewnętrznych lub zmian klimatu, kraje bogate nie chcą przyjmować tych migrantów.</p>

<p>przyspiesza rozwój w wielu krajach.</p> <p>Zwykli ludzie wiedzą więcej o świecie, mogą się komunikować pomiędzy krajami i wspólnie działać.</p> <p>Kultury narodowe wzbogacają się o elementy pochodzące z innych krajów i regionów (np. dzięki obecności imigrantów).</p> <p>Toczy się coraz mniej wojen między państwami.</p> <p>Dzięki handlowi międzynarodowemu kraje lepiej wykorzystują swoje zasoby.</p> <p>Inwestycje zagraniczne w krajach globalnego Południa tworzą miejsca pracy ograniczając bezrobocie.</p> <p>....</p>	<p>Rozwój przemysłu na świecie w rosnącym stopniu zagraża klimatowi na ziemi i zwiększa eksploatację surowców naturalnych.</p> <p>Ogrom informacji dostępnych w internecie wprowadza komunikacyjny chaos, coraz trudniej jest wybrać informacje użyteczne i prawdziwe.</p> <p>Kultury na świecie uniformizują się, wszyscy stajemy się podobni i zatracamy swoją odrębność.</p> <p>Łatwy dostęp do broni i dochody z eksportu surowców mineralnych podtrzymują konflikty wewnętrzne w wielu regionach świata.</p> <p>Korzyści z handlu nie są rozłożone równomiernie, bardziej korzystają na nim międzynarodowe korporacje i państwa bogate.</p> <p>Międzynarodowe przedsiębiorstwa inwestujące poza granicami często nie przestrzegają praw pracowniczych i wykorzystują zatrudnionych ludzi.</p> <p>....</p>
--	--

Wiele negatywnych konsekwencji globalizacji ma charakter problemów globalnych. **Problemy globalne** to takie, których nie można rozwiązać w skali jednego państwa czy grupy państw, dotyczą bowiem całej ludzkości, jej trwania i rozwoju. Wśród nich ważne miejsce zajmują zagrożenia dla środowiska naturalnego – zmiany klimatu, przekształcanie się gleb w pustynie, brak dostępu do wody pitnej, zanieczyszczenie powietrza, wycinanie lasów tropikalnych, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, choroby.

Równie istotne są problemy rozwoju na świecie – ubóstwo, niedożywienie, brak dostępu do leków i edukacji oraz problemy polityczne – rosnąca skala migracji, konflikty wewnętrzne i międzynarodowe, terroryzm.

PRZESTAŃMY PSUĆ KLIMAT!!!!

Zmiany klimatu to jedno z najważniejszych wyzwań, przed którymi stoi dzisiejszy świat. Ich główną przyczyną są emisje gazów cieplarnianych (w tym CO₂), za co w głównej mierze odpowiadają kraje bogate.

W Unii Europejskiej produkuje się średnio aż 8,3 tony dwutlenku węgla rocznie na osobę, w Kenii tylko około 300 kilogramów. Niestety to Kenia i inne kraje położone w okolicach równika cierpią najbardziej z powodu zmian klimatu. Wzrost średniej temperatury wpływa na pustynnienie terenów wokół Sahary – do 2020 roku 50 milionom ludzi zagrozi głód, a co najmniej 75 mln osób stanie w obliczu dramatycznych niedoborów wody. Nikt nie jest w stanie ocenić, jakie ofiary przyniosą coraz częstsze powodzie (np. w Bangladeszu) i huragany (np. na Karaibach).

MY – OBYWATELE ŚWIATA

Gdyby nie ludzie mieszkający i pracujący w innych regionach świata nasze życie wyglądałoby zupełnie inaczej. Także życie tych ludzi byłoby inne, gdybyśmy podejmowali inne decyzje i działania. Globalizacja łączy zwykłych ludzi, ale też daje szansę wpływania na świat bardziej niż kiedykolwiek. Ludzie z wielu krajów, jeśli tylko działają wspólnie, w imię jednego celu, są w stanie wpływać na rządy państw, korporacje międzynarodowe oraz środowisko naturalne.

MOJE ZOBOWIĄZANIE

Na świecie jest mnóstwo osób, które starają się żyć odpowiedzialnie oraz świadomie działać na rzecz innych ludzi i całej planety. Do tego globalnego ruchu można włączyć się w każdej chwili! Możesz na przykład podjąć się jednego z przedstawionych poniżej działań. Sprawdź, jak takie proste zobowiązanie może wpłynąć na świat.

Historia kl. VIII SP. 22.05.

bozenawol@vp.pl

Lekcja

Temat: Wyzwania współczesnego świata.

1. Współczesne problemy demograficzne:

a) w niektórych krajach rozwijających się dużym problemem jest **przeludnienie**

b) w krajach wysokorozwiniętych poważnym problemem jest **starzenie się populacji**

2. Problem nierówności społecznych:

- a) występują duże dysproporcje między bogatą Północą a biednym Południem
- b) największe problemy związane z ubóstwem występują w: Afryce, Ameryce Południowej
- c) konsekwencją podziału świata na bogatą Północ i biedne Południe są masowe **migracje**

3. **Przestępczość zorganizowana**

a) międzynarodowa przestępczość zorganizowana najczęściej związana jest z:

- – handlem bronią
- – produkcją i handlem narkotykami
- – nielegalnym handlem dziełami sztuki
- – handlem tzw. żywym towarem, czyli ludźmi

b) w celu walki z międzynarodową przestępczością zorganizowaną utworzono **Europejski Urząd Policji (Europol)**

4. Zagrożenie terrorystyczne

- a) obecnie głównym nurtem terroryzmu jest **islamski fundamentalizm**
- b) w 2014 r. islamiści proklamowali utworzenie w Syrii tzw. **Państwa Islamskiego (ISIS)**

5. Wzrost zagrożenia ekologicznego

a) zagrożenia wynikające z rozwoju przemysłu

- zanieczyszczenie powietrza
- choroby cywilizacyjne
- efekt cieplarniany

c) działania mające na celu zmniejszenie zagrożenia ekologicznego

- przyjęcie **tzw. protokołu z Kioto**, którego celem było ograniczenie emisji dwutlenku węgla
- na rzecz ochrony środowiska działają organizacje ekologiczne

Przepisz temat , zapoznaj się z tekstem i przepisz 5 głównych zagrożeń współczesnego świata.